Zpráva - virologická surveillance ARI/ILI včetně molekulární surveillance SARS-CoV-2 k 26/10/2026

NRL pro chřipku a nechřipková respirační virová onemocnění
Ing. Lucie Mrázková, Ph.D., Mgr. Jan Náhlovský, Alena Janypková, RNDr. Helena Jiřincová,. MUDr. Radomíra Limberková

EU/EHP 42. KT

Přestože v mnoha zemích výskyt respiračních infekcí podle očekávání roste, tak aktivita respiračních onemocnění v primární i sekundární péči zůstává ve všech hlásících zemích EU/EHP na nízké nebo základní úrovni.

V primární i v sekundární péči byly SARS-CoV-2 a chřipka detekovány podobnou měrou. Medián pozitivity testu byl 5,6 % pro SARS-CoV-2 a 4 % pro chřipku v primární péči a 8,1 %, respektive 9,1 % v sekundární péči.

Pozitivita testu na SARS-CoV-2 zůstává ve většině zemí nízká. Detekce v primární péči se týkají především osob ve věku 15 let a více, zatímco v sekundární péči se týkají primárně dospělých starších 65 let.

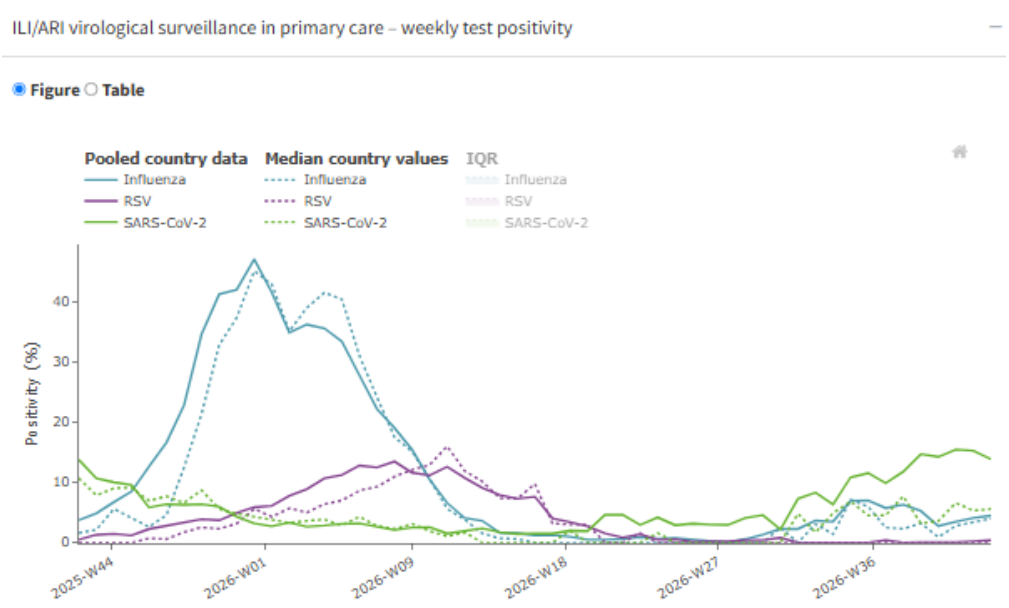
Aktivita viru chřipky je celkově na základní úrovni. Stejně jako u SARS-CoV-2 se detekce v primární péči týkají převážně osob ve věku 15 let a starších, zatímco v sekundární péči se týkají převážně dospělých starších 65 let. Ve větší míře byly zachyceny viry chřipky typu A.

Aktivita respiračního syncytiálního viru (RSV) je velmi nízká.

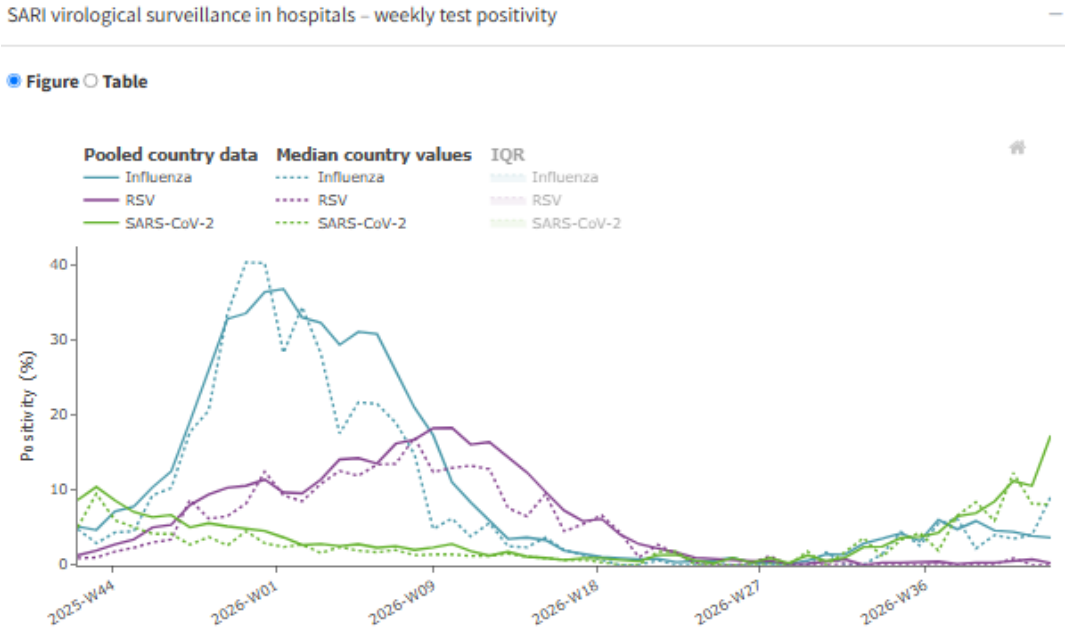
Zdroje: ERVISS. Dostupné z: https://www.erviss.org; GISAID. EpiCoV™ Database: SARS-CoV-2 genome sequences [online]. München: GISAID, 2008. Dostupné z: https://www.gisaid.org/

EU/EEA virologická surveillance: porovnání sentinel surveillance (a), SARI surveillance (b) a detekce SARI podle věku (c) v 42. KT 2026

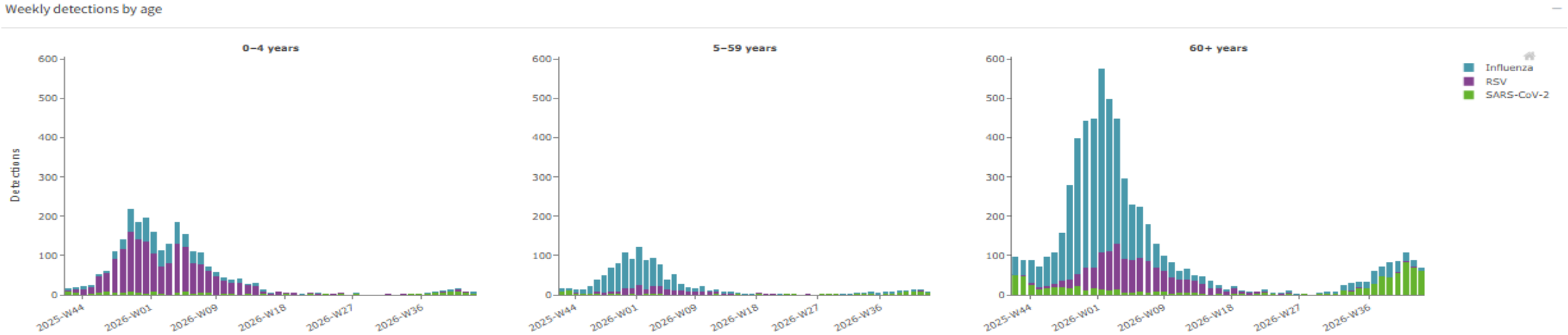
a)

b)

c)

Zdroj: ERVISS. Dostupné z: https://www.erviss.org

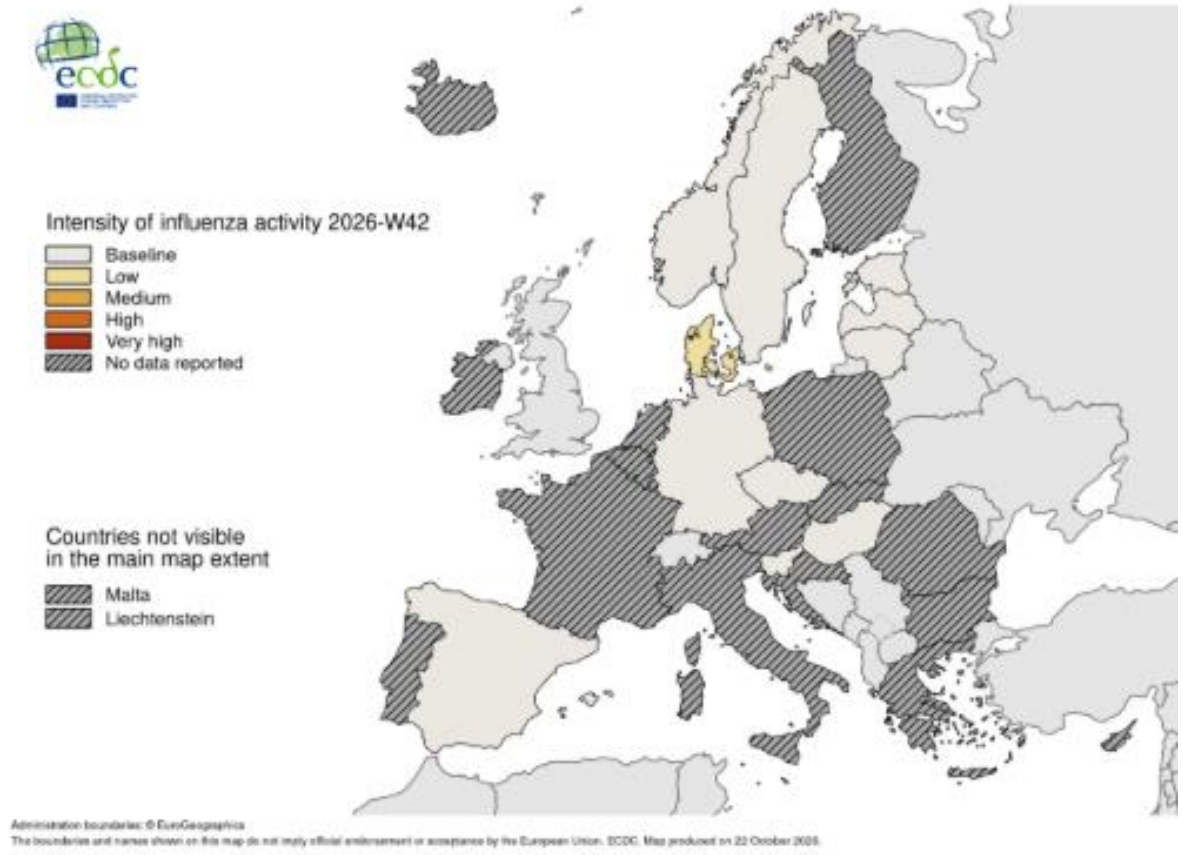
EU/EEA klíčové indikátory ARI/ILI, SARI přehled v 41. a 42. KT 2026

		Reporting countries		EU/EEA summary	
Indicator	Syndrome or pathogen	Week 42	Week 41	Description	Value
ILI/ARI consultation rates in primary care	ARI	16 rates (12 MEM)	18 rates (13 MEM)	Distribution of country MEM categories	5 Baseline 7 Low
	ILI	18 rates (15 MEM)	20 rates (17 MEM)		13 Baseline 2 Low
ILI/ARI test positivity in primary care	Influenza	18	19	Pooled (median; IQR)	4.5% (4; 0.3–6.2%)
	RSV	15	18		0.4% (0; 0–0.4%)
	SARS-CoV-2	15	18		14% (5.6; 4.2–9.2%)
SARI rates in hospitals	SARI	9 rates (6 MEM)	12 rates (8 MEM)	Distribution of country MEM categories	5 Baseline 1 Low
SARI test positivity in hospitals	Influenza	5	8	Pooled (median; IQR)	3.6% (9.1; 2–14%)
	RSV	5	8		0.2% (0; 0–0%)
	SARS-CoV-2	5	8		17% (8.1; 0–9.1%)
Intensity (country-defined)	Influenza	11	13	Distribution of country qualitative categories	10 Baseline 1 Low

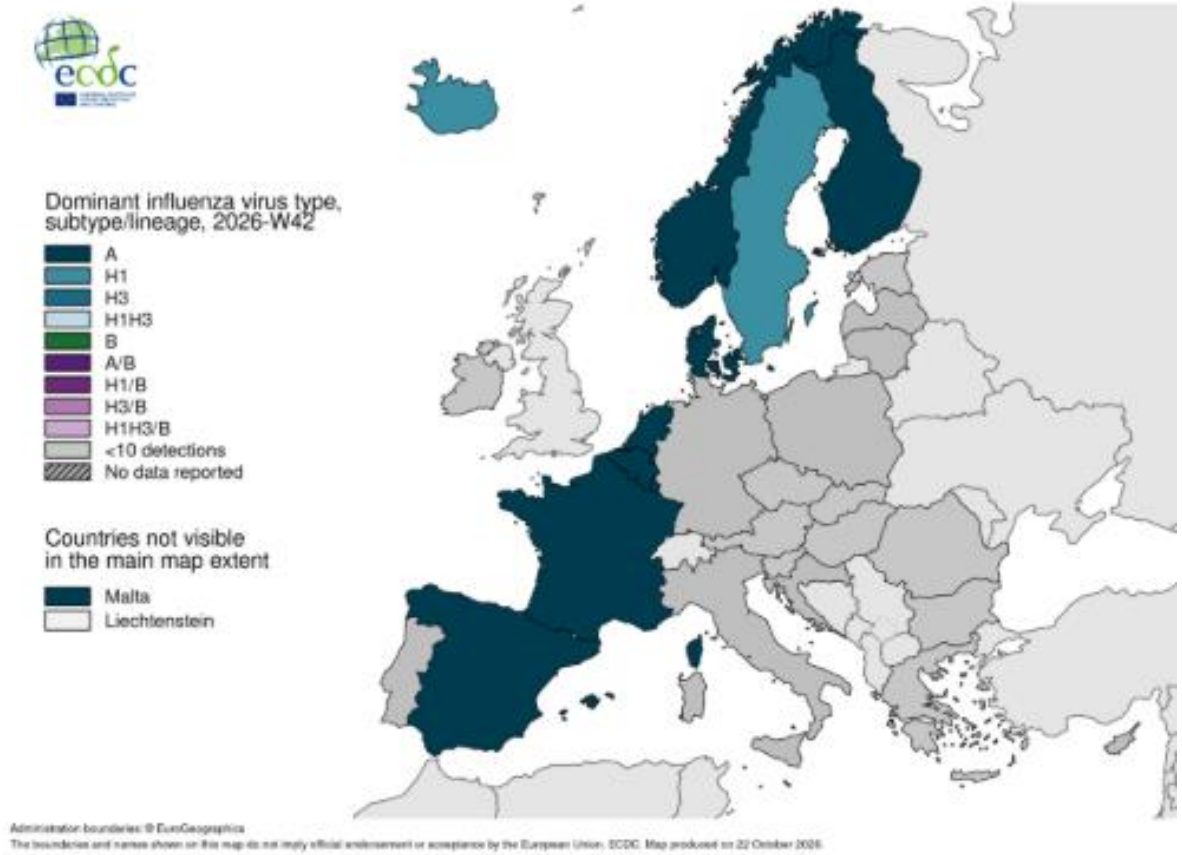
Zdroj: ERVISS. Dostupné z: https://www.erviss.org

ECDC Intenzita chřipkové aktivity a geografické rozšíření chřipky – 42. KT 2026

Intensity of influenza activity 2026-W42

Dominant influenza virus 2026-W42

Zdroj: ERVISS. Dostupné z: https://www.erviss.org

ECDC: SARS-CoV-2 monitorované varianty a varianty zájmu k 26. 10. 2026

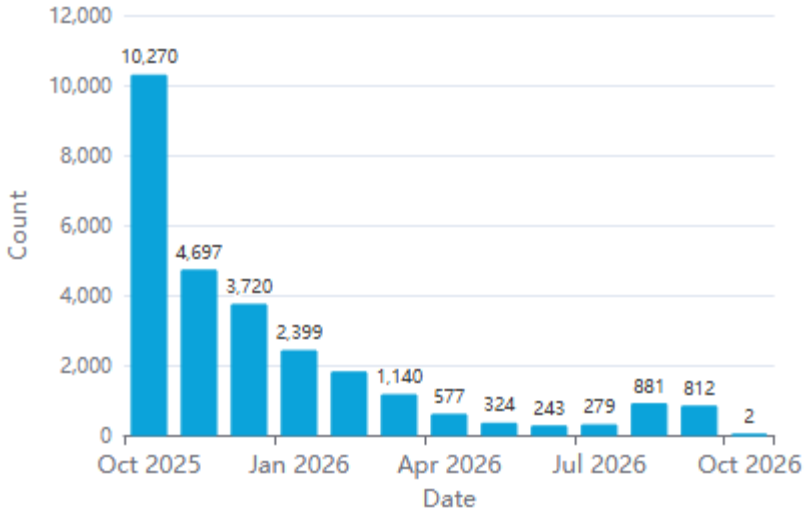
Variants of Interest (VOI)

WHO label	Lineage + additional mutations	Country first detected (community)	Spike mutations of interest	Year and month first detected	Impact on transmissibility	Impact on immunity	Impact on severity	Transmission in EU/EEA
Omicron	BA.2.86	n/a	I332V, D339H, R403K, V445H, G446S, N450D, L452W, N481K, 483del, E484K, F486P	n/a	Baseline (6)	Baseline (6-8)	Baseline	Community

Variants under monitoring

WHO label	Lineage + additional mutations	Country first detected (community)	Spike mutations of interest	Year and month first detected	Impact on transmissibility	Impact on immunity	Impact on severity	Transmission in EU/EEA
Omicron	NB.1.8.1	n/a	G184S, A435S, K478I	n/a	No evidence	No evidence	No evidence	Community
Omicron	XFG	n/a	S31P, K182R, K444R, N487D, T572I	n/a	No evidence	No evidence	No evidence	Dominant
Omicron	BA.3.2	South Africa	(r)	November 2024	No evidence	No evidence	No evidence	Community

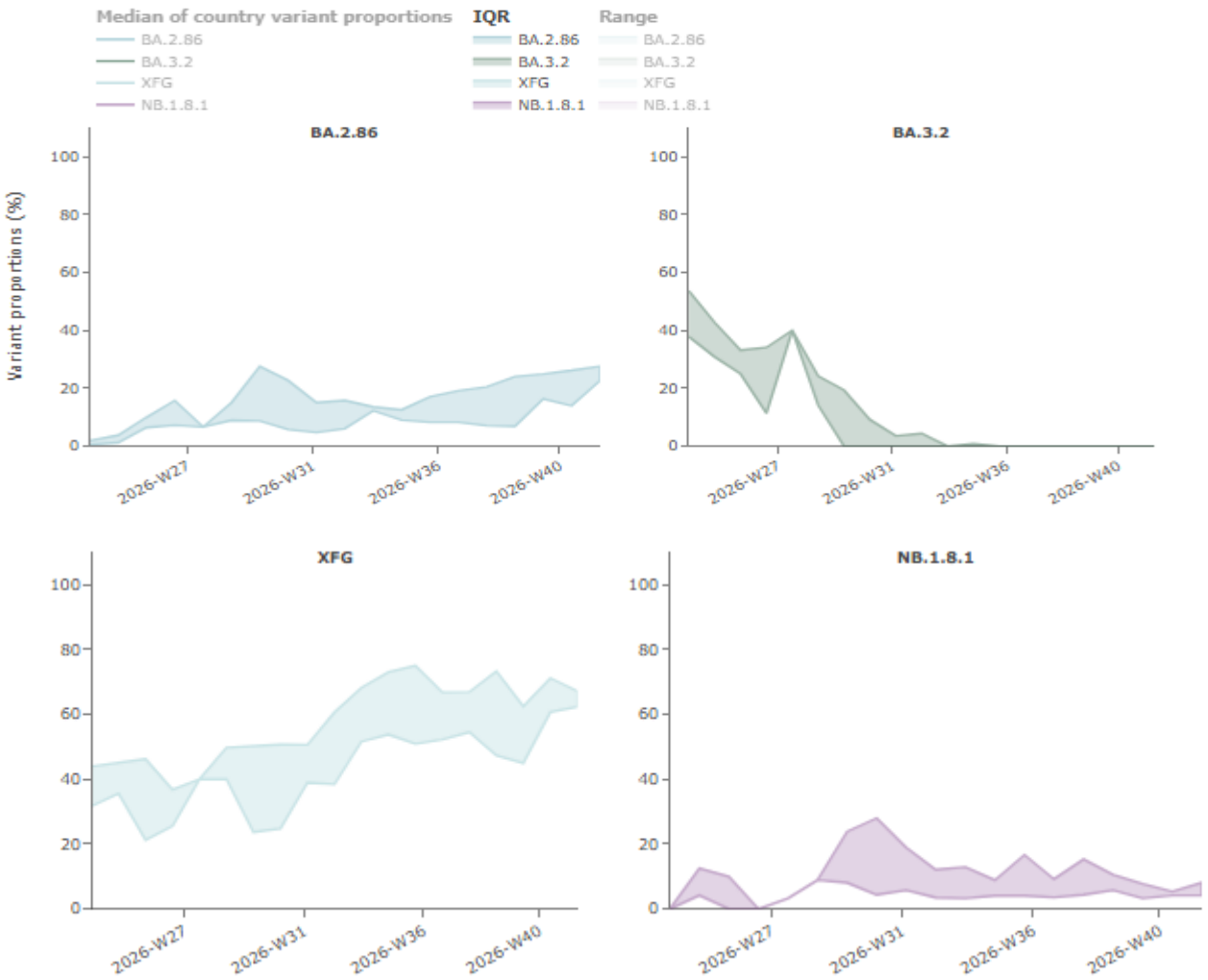
Počet sekvenací v GISAID pro WHO Evropský region

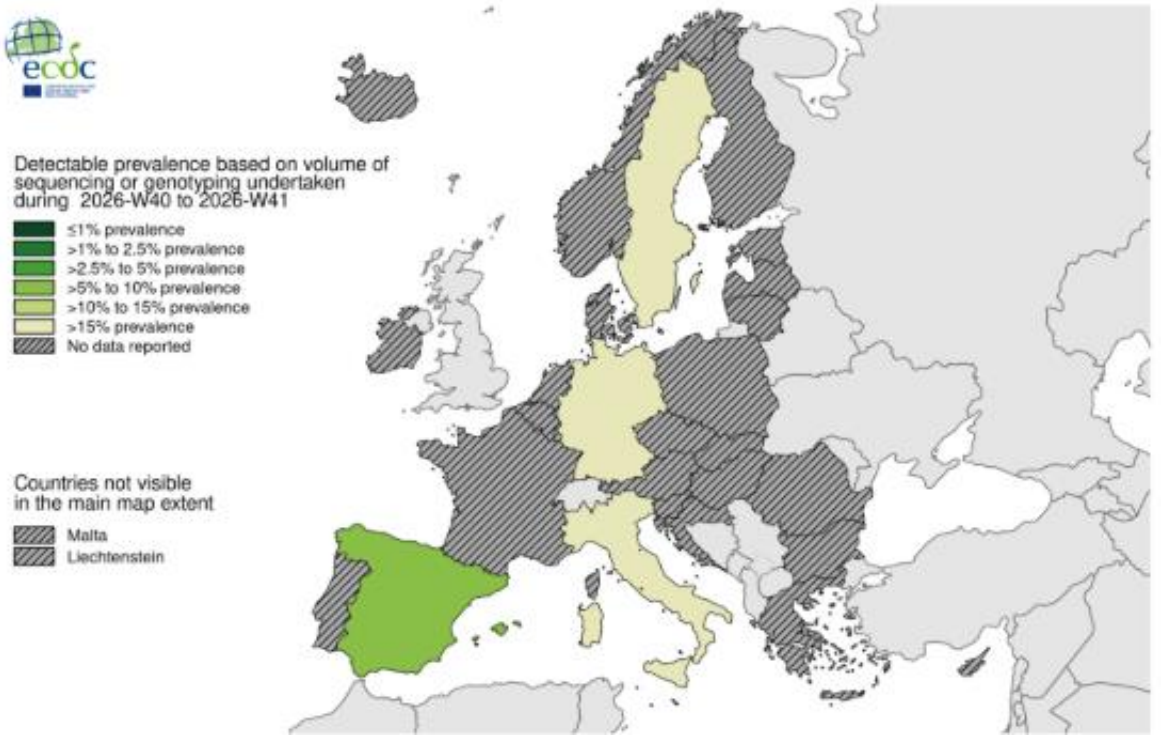
Zdroj: ERVISS. Dostupné z: https://www.erviss.org, GISAID dostupné na: https://www.epicov.org/
European Centre for Disease Prevention and Control. SARS-CoV-2 variants of concern as of 25 September 2026 [online]. Stockholm: ECDC, 2026. Dostupné na: https://www.ecdc.europa.eu

ECDC: SARS-CoV-2 monitorované varianty a varianty zájmu v Evropě k 26. 10. 2026

Distribuce sledovaných variant (BA.2.86, BA.3.2, XFG, NB.1.8.1)

Objem sekvenace v 40. a 41. týdnu 2026

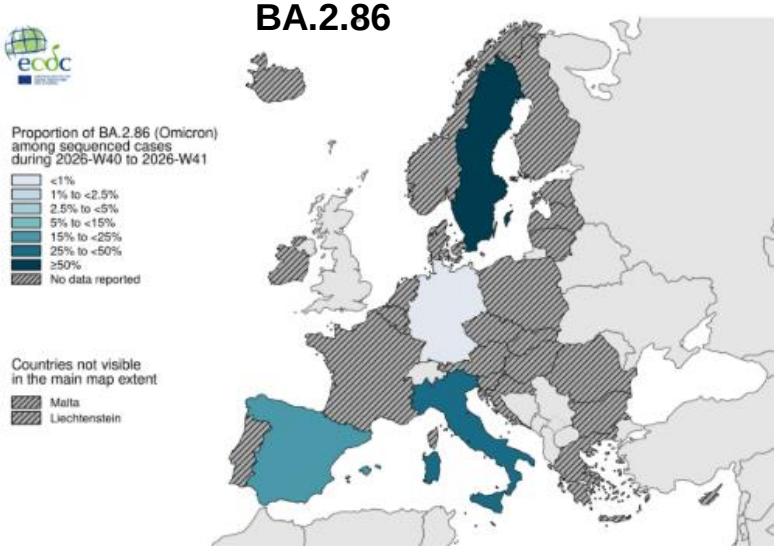

Zdroj: ERVISS. Dostupné z: https://www.erviss.org

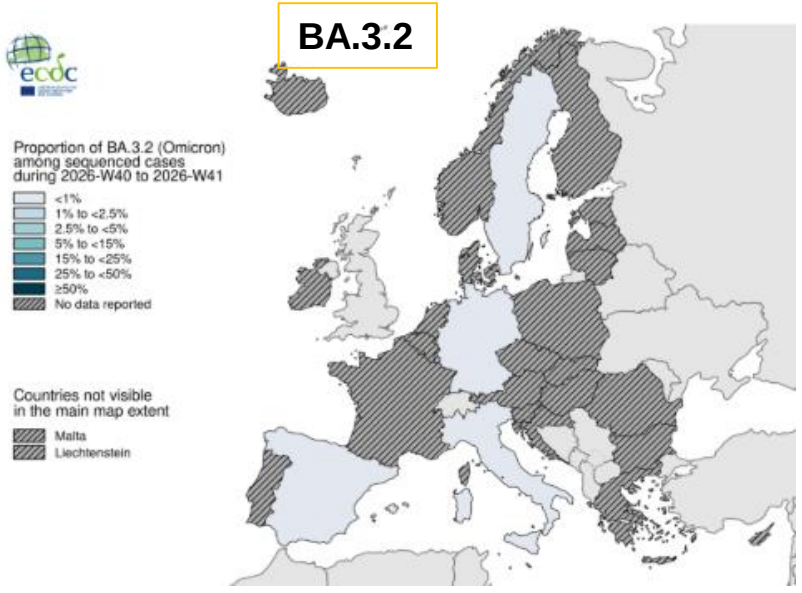
ECDC: SARS-CoV-2 monitorované varianty a varianty zájmu v Evropě 40. KT - 41. KT

Distribuce sledovaných variant v Evropě v 40. týdnu - 41. týdnu (BA.2.86, BA.3.2, XFG, NB.1.8.1)

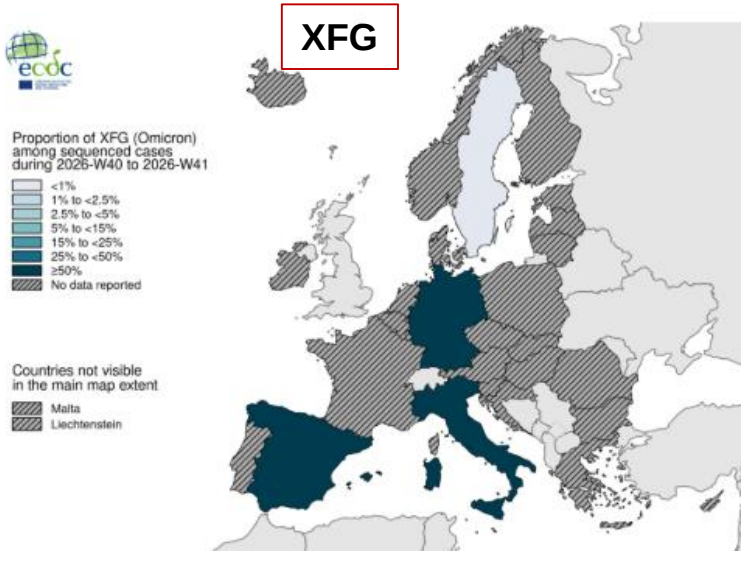
BA.2.86

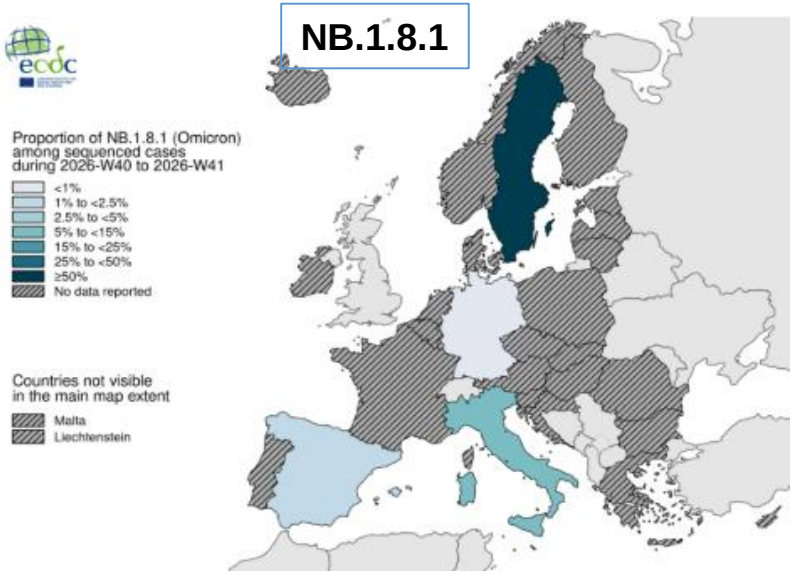
BA.3.2

XFG

NB.1.8.1

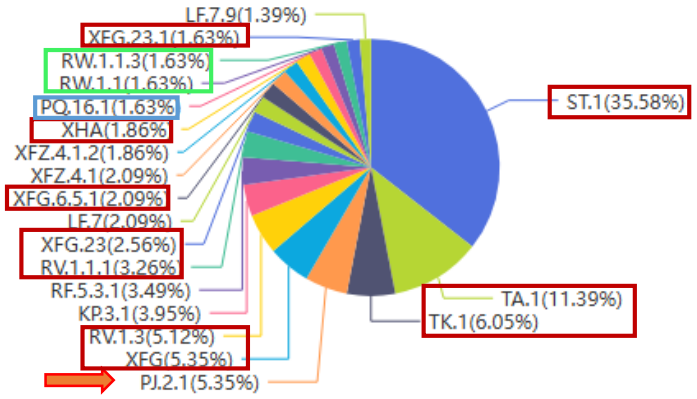
Z dat publikovaných na Erviss.org je patrné, že incidence BA.3.2.x (Cikáda) klesla, ze sledovaných variant se objevuje NB.1.8.1.x (Nimbus) a XFG.x (Strartus), který je nejrozšířejnější variantou v Evropě. Mimo sledované varianty jsou zachycovány potomci BA.2.86.

Zdroj: ERVISS. Dostupné na: https://www.erviss.org

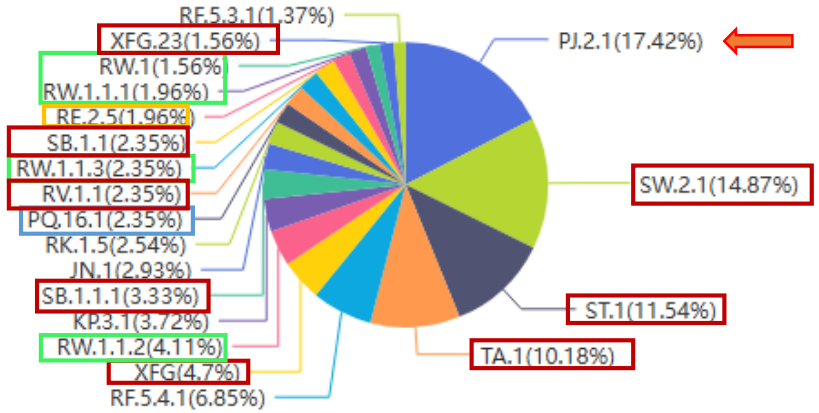
Distribuce variant SARS-CoV-2 v Evropě, Severní Americe a Asii k 26. 10. 2026

Kontinent	Evropa	Severní Amerika	Asie
Počet sekvenací	517	697	69

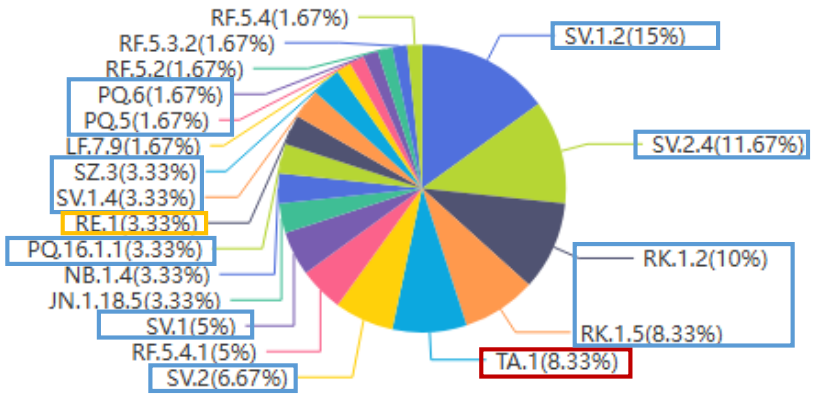
Evropa 26. 9. - 26. 10. 2026

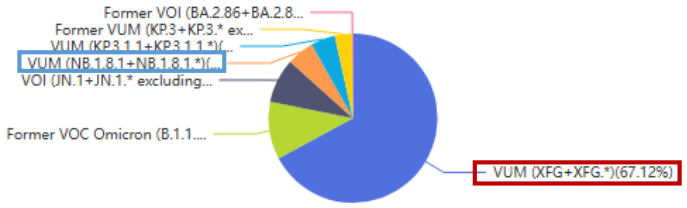
Severní Amerika 26. 9. – 26. 10. 2026

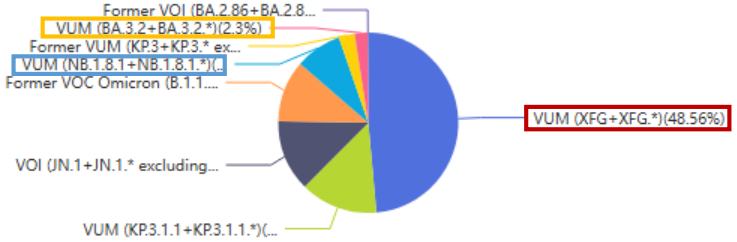
Asie 26. 9. - 26. 10. 2026

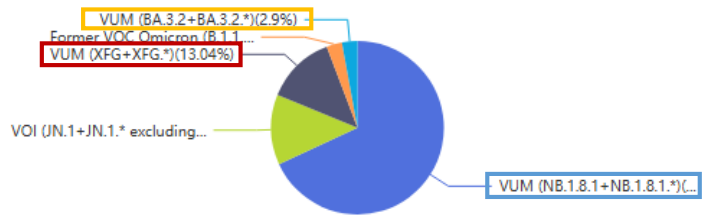
Evropa 26. 9. - 26. 10. 2026 (VUM)

Severní Amerika 26. 9. - 26. 10. 2026 (VUM)

Asie 26. 9. - 26. 10. 2026 (VUM)

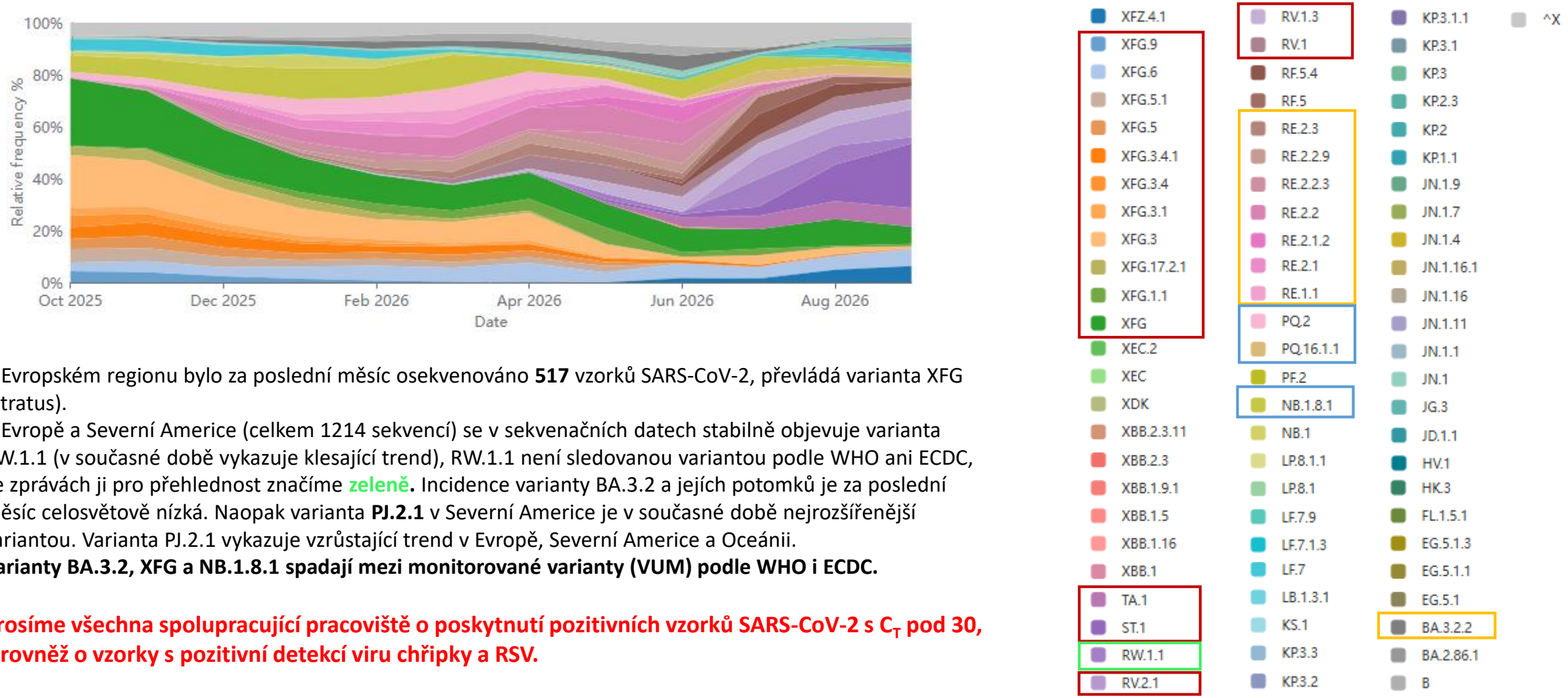
BA.3.2.x (Cikáda)
NB.1.8.1.x (Nimbus)
XFG.x (Stratus)
RW.1.1.x

V Evropě a Severní Americe u sledovaných variant převládá linie XFG.x (Stratus), v Asii stále převládá NB.1.8.1.x. V Severní Americe je nejzastoupenější variantou **PJ.2.1** (89 sekvencí v posledním měsíci), v Evropě stále zastoupení této varianty roste (23 sekvencí v posledním měsíci). V Asijském regionu dominují varianty PQ.16.1.1 a PQ.17.7.2 a jejich potomci SV.x, respektive RK.x.

Zdroj: GISAID. EpiCoV™ Database: SARS-CoV-2 genome sequences [online]. München: GISAID, 2008. Dostupné z: https://www.gisaid.org/

Výsledky sekvenace SARS-CoV-2 v Evropě, říjen 2025 - říjen 2026

Zastoupení variant SARS-CoV-2 v Evropě podle relativní frekvence v čase

V Evropském regionu bylo za poslední měsíc osekvenováno **517** vzorků SARS-CoV-2, převládá varianta XFG (Stratus).
V Evropě a Severní Americe (celkem 1214 sekvencí) se v sekvenačních datech stabilně objevuje varianta RW.1.1 (v současné době vykazuje klesající trend), RW.1.1 není sledovanou variantou podle WHO ani ECDC, ve zprávách ji pro přehlednost značíme **zeleně.** Incidence varianty BA.3.2 a jejích potomků je za poslední měsíc celosvětově nízká. Naopak varianta **PJ.2.1** v Severní Americe je v současné době nejrozšířenější variantou. Varianta PJ.2.1 vykazuje vzrůstající trend v Evropě, Severní Americe a Oceánii.
Varianty BA.3.2, XFG a NB.1.8.1 spadají mezi monitorované varianty (VUM) podle WHO i ECDC.

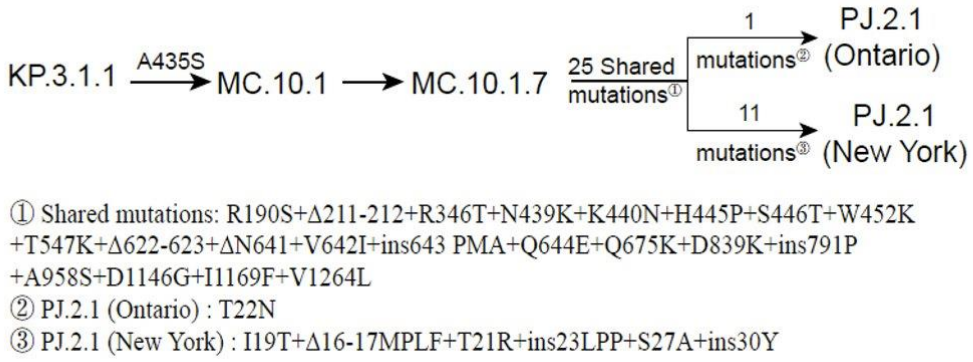
Prosíme všechna spolupracující pracoviště o poskytnutí pozitivních vzorků SARS-CoV-2 s C_T pod 30, a rovněž o vzorky s pozitivní detekcí viru chřipky a RSV.

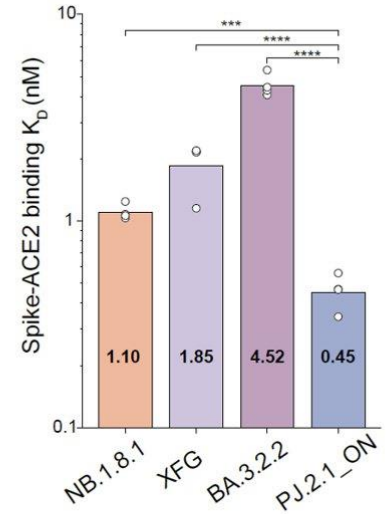
Zdroj: GISAID. EpiCoV™ Database: SARS-CoV-2 genome sequences [online]. München: GISAID, 2008. Dostupné z: https://www.gisaid.org/

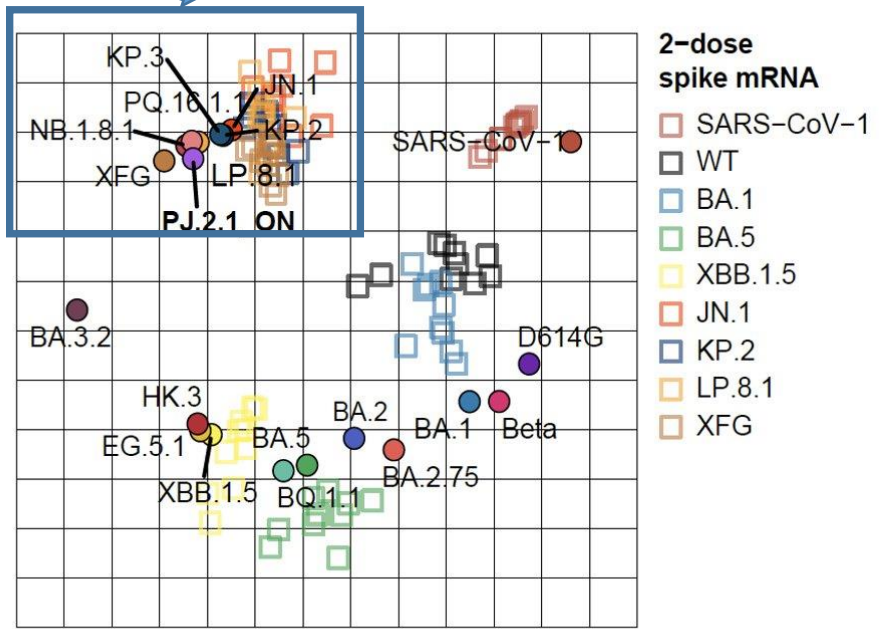
SARS-CoV-2 charakteristika PJ.2.1 varianty

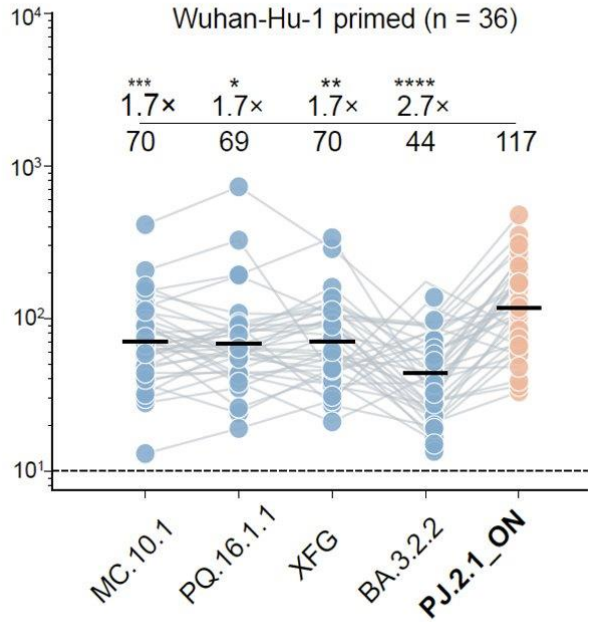
Saltatorní **PJ.2.1** vyvolává obavy z možné vyšší míry šíření v podobě epidemické vlny podobné té, kterou způsobila varianta JN.1.

1. PJ.2.1 vykazuje velmi vysokou vazebnou afinitu k receptoru ACE2.
2. Antigenně stále spadá do klastru JN.1-like variant.
   Nevykazuje tedy escape charakter, který vykazují např. XFG (aktuální vakcinální kmen), PQ.16.1.1, BA.3.2.2 (cikáda), její schopnost vazby na receptor zrcadlí ranou evoluční trajektorii vývoje od BA.2.86 k JN.1.
3. Aktuálně odlišujeme 2 sublinie PJ.2.1 (Ontario a New York), které se liší počtem mutací. Sublinie New York obsahuje navíc dalších 11 mutací, včetně delece a inzerce.

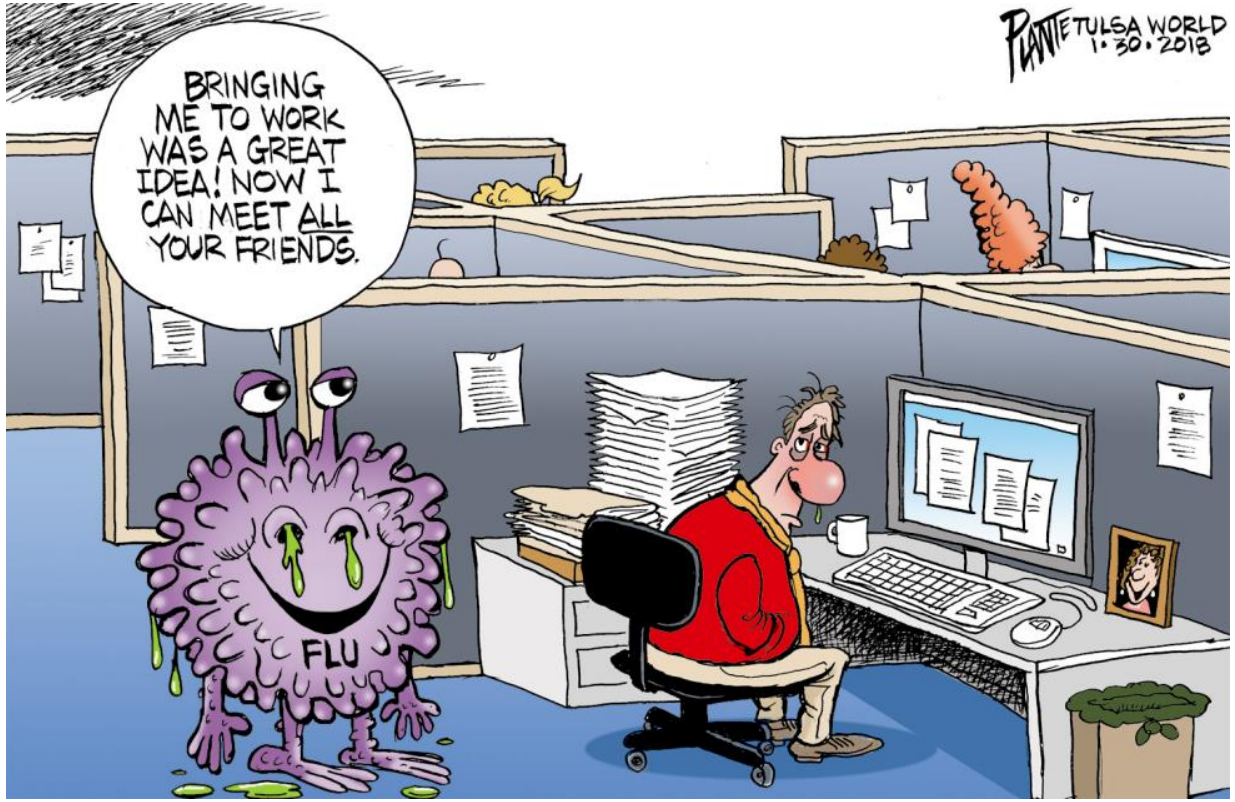

HE, PeiZhuo, et al. Increased receptor binding capability of the SARS-CoV-2 saltational variant PJ.2.1. *bioRxiv* [online]. 3. září 2026 [cit. 2026-09-21]. Dostupné z: https://doi.org/10.64898/2026.09.03.749172

Vtip pro 43.KT

Dobrý den, vážení čtenáři,
Zavedli jsme novou rubriku vtip pro kalendářní týden, která má za cíl zpříjemnit čtení našich pravidelných týdenních zpráv a zároveň podpořit jejich dosah. Pro vás, kteří nás sledujete dlouhodobě, chceme doplnit seriózní odborné informace o jeden korektní, tematický vtip z oblasti epidemiologie, virologie či příbuzných oborů. Budeme rádi, pokud se na této rubrice budete podílet. Pokud narazíte na tematicky vhodný vtip, který by se hodil k publikaci v našich zprávách, budeme velmi rádi, když nám jej zašlete — buď přímo mně (lucie.mrazkova@szu.gov.cz), nebo kterémukoli z mých spoluautorů (jmeno.prijmeni@szu.gov.cz), do předmětu prosím uveďte vtip.
Těšíme se na vaše podněty.
S pozdravem a přáním pěkného dne tým NRL pro chřipku a nechřipková respirační virová onemocnění.

Zdroj: PLANTE, Bruce. Flu at Work [online]. Tulsa World, 30. ledna 2018 [cit. 2026-10-26].

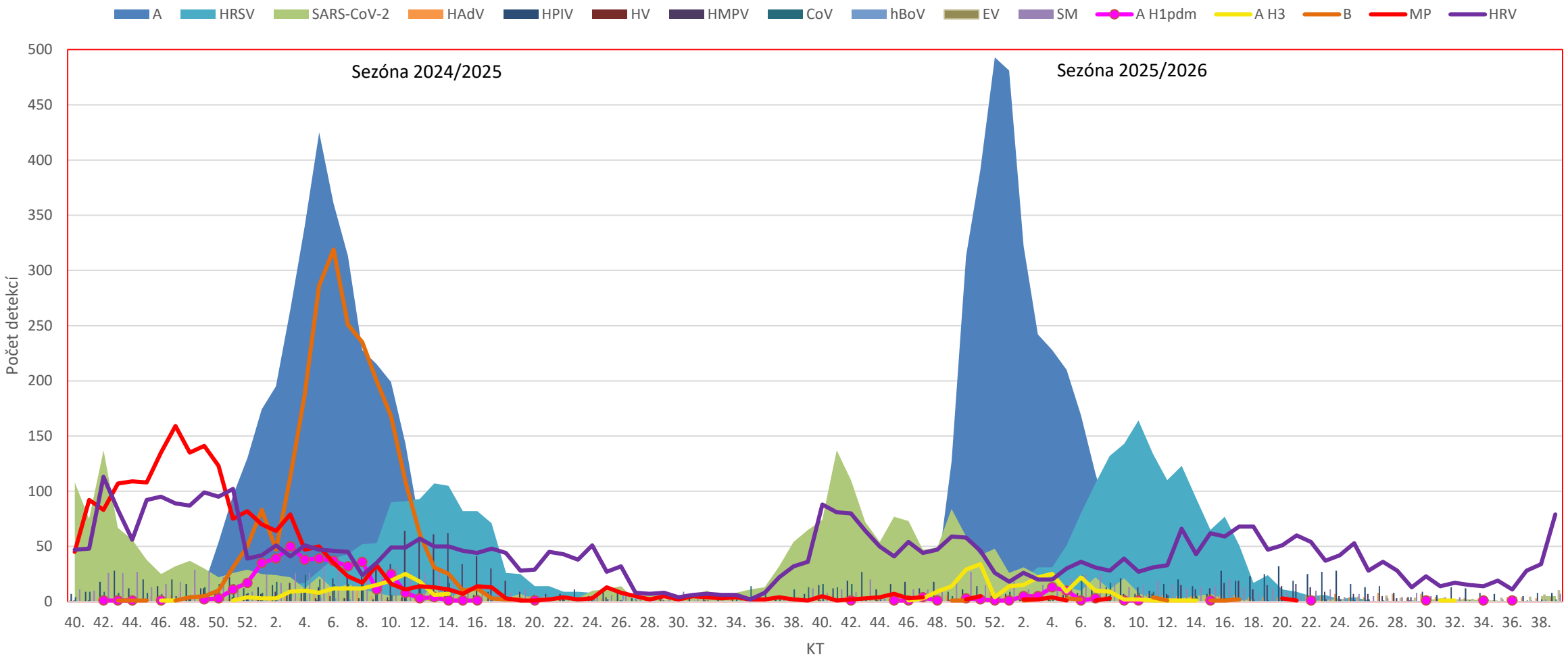
ARI/ILI: sentinel/nonsentinel virologická surveillance v ČR, 40. - 43. KT 2026

- V rámci sentinelové a nonsentinelové surveillance byly ve 43. KT, stejně jako v předchozím týdnu, nahlášeny 2 případy chřipky typu A.
- Kumulativně bylo od 40. KT zachyceno 12 případů chřipky typu A a třikrát byl detekován subtyp A/H1.
- Dominujícím respiračním virem je stále rhinovirus, který byl detekován v téměř 44 % všech pozitivních záchytů, pozorujeme však mírný pokles detekcí.
- Z dalších sledovaných respiračních virů byly významněji zastoupeny viry parainfluenzy (16,7 %), enteroviry (8,3 %), SARS-CoV-2 (7,1 %).

kalendářní týden (KT)		40.	podíl	41.	podíl	42.	podíl	43.	podíl	kumulativně od 40. KT 2026
detekce viru	A	1		7	3,9 %	2	1,2 %	2	2,4 %	12
	A H_1pdm					2	1,2 %	1		3
	A H_3									0
	B	1				1				2
	HRSV			1		1		2	2,4 %	4
	HAdV	3	2,4%	1		4	2,4 %	1		9
	HPIV	12	9,6%	16	8,9 %	18	10,6 %	14	16,7 %	60
	HV									0
	MP			1						1
	HMPV	1				4	2,4 %			5
	CoV	1		4	2,2 %	6	3,5 %	5	5,9 %	16
	HRV	89	71,2%	114	63,7 %	96	56,8 %	37	44 %	336
	hBoV									0
	EV	3	2,4%	6	3,3 %	3	1,8 %	7	8,3 %	19
	SARS-CoV-2	5	4,0%	13	7,3 %	21	12,4 %	6	7,1 %	45
	SM	9	7,2%	16	8,9 %	11	6,5 %	9	10,7 %	45
	pozitivní	125	18,0%	179	20,6 %	169	18,3 %	84	14,3 %	557
	negativní	568		688		755		504		2515
celkový počet vyšetření		693		867		924		588		3072

Legenda: A – Influenza A; B – Influenza B; HRSV - Respirační syncytiální virus; HAdV – Adenovirus; HPIV – Parainfluenza; HV - Herpetické viry; MP – Mycoplasma; HMPV – Metapneumovirus; CoV – Coronavirus; HRV – Rhinovirus; hBoV – Bocavirus; EV – Enterovirus; SM - Smíšená infekce

ARI/ILI: sentinel/nonsentinel virologická surveillance v ČR, 40. KT 2024 - 43. KT 2026

Legenda: A – Influenza A; B – Influenza B; HRSV - Respirační syncytiální virus; HAdV – Adenovirus; HPIV – Parainfluenza; HV - Herpetické viry; MP – Mycoplasma; HMPV – Metapneumovirus; CoV – Coronavirus; HRV – Rhinovirus; hBoV – Bocavirus; EV – Enterovirus; SM - Smíšená infekce

Závěr - Virologická surveillance ARI/ILI v ČR 43. KT 2026 a EU/EHP 42. KT

EU/EHP 42. KT

- Aktivita respiračních virů se v primární i sekundární péči ve většině zemí postupně zvyšuje, přesto zatím zůstává na základní úrovni.
- Výskyt SARS-CoV-2 zůstává ve většině zemí nízký, v primární péči se detekce týkají mladistvých nad 15 let věku a dospělých do 65 let a v sekundární péči osob nad 65 let věku.
- Aktivita viru chřipky je celkově na základní úrovni, v primární péči se detekce týkají mladistvých nad 15 let věku a dospělých do 65 let a v sekundární péči osob nad 65 let věku. Většina detekovaných virů chřipky patří do typu A.
- Detekce RSV jsou na obvyklé mimosezónní úrovni.

Virologická surveillance ČR 43. KT

- V rámci sentinelové a nonsentinelové surveillance byly ve 43. KT, stejně jako v předchozím týdnu, nahlášeny 2 případy chřipky typu A.
- Kumulativně bylo od 40. KT zachyceno 12 případů chřipky typu A a třikrát byl detekován subtyp A/H1.
- Dominujícím respiračním virem je stále rhinovirus, který byl detekován v téměř 44 % všech pozitivních záchytů, pozorujeme však mírný pokles detekcí.
- Z dalších sledovaných respiračních virů byly významněji zastoupeny viry parainfluenzy (16,7 %), enteroviry (8,3 %), SARS-CoV-2 (7,1 %).

Epidemiologická surveillance ČR 43. KT

- Nemocnost ARI se pohybuje na hodnotě obvyklé pro toto roční období. Mezi jednotlivými kraji nejsou významné rozdíly.

Rádi bychom vás pozvali na Konzultační den Oddělení respiračních, střevních a exantematických virových nákaz a Oddělení epidemiologie, který se bude konat 26. 11. 2026 ve Velké posluchárně SZÚ, bližší informace naleznete na webových stránkách SZÚ.

Prosíme všechny laboratoře a spolupracující pracoviště o poskytnutí pozitivních vzorků SARS-CoV-2 s C_T nižším než 30, a rovněž o vzorky s pozitivní detekcí viru chřipky. Pro nastávající sezónu je extrémně důležité zasílat i vzorky s pozitivní detekcí RSV, po zavedení nové profylaxe proti RSV a nových vakcín, sledujeme změny vedoucí k úniku před protilátkami, pasivně podanými či indukovanými očkováním.